

אפריל 2021

שיקולים לדישון אביבי במטע

במרבית המטעים, מתחילה עונת הדישון העיקרית בחודשים מרץ-אפריל. בתקופה התפתחותית זו נכנסים העצים לתהליך מואץ של גידול וגטיבי (צימוח עלים ובדים) ורפרודוקטיבי (פריחה וחנטה) במקביל. בשלב זה נדרשת הזנה מתאימה כדי לתמוך ביצירת המסה הצמחית החדשה אשר תאפשר את גידול הפרי וקבלת היבול המיטבי לחקלאי.

בשנים האחרונות, מתחזקת ההכרה בחשיבות השקיית ודישון המטע, 12 חודשים בשנה. כמויות המים והדשן בחודשי החורף אינן גדולות ומשמשות למניעת עקות ושמירה על זמינות מים ודשן בהפוגות הגשם. חריגים לכך המטעים הנשירים הנמצאים בתרדמה בחודשי החורף.

הדישון האביבי הוא חלק מתוכנית הדישון העונתית וחשיבותו בזימון חמרי ההזנה הדרושים למטע המתעורר. יש לזכור, כי לעצים בכלל ולנשירים בפרט, קיימת רזרבה של חומרי הזנה שנקלטים ונאגרים בשורשים, בגזע ובבדים במהלך הסתוו (להלן חשיבות הדישון הסתווי המתאים) והם מסוגלים להתחיל את העונה על בסיס המאגרים הנ"ל.

באדמות כבדות ולא מנוקזות הנוטע נתקל בדילמה - החלק העל קרקעי במטע נמצא בהתעוררות של לבלוב ופריחה ואילו תת הקרקע ספוגה במים ובטמפרטורה נמוכה יחסית שאינה מאפשרת פעילות טובה של מערכת השורשים. בעזרת מערכת בקרת השקיה GATENSE ניתן לנטר את פעילות השורשים ולהתחיל בדישון בצורה מדוייקת (הפתרון לדילמה).

לאחר חודשי החורף, הקרקע שטופה מחנקן ויסודות מיקרו ולכן באביב שמים דגש על מתן חנקן ומיקרו אלמנטים (כלאט ברזל – "פרוגת", כלאט אבץ – "אבץ גת", וכד') ובהמשך העונה דישון גם עם זרחן ואשלגן על פי התוכנית.

בדשן גת מבוחר שילובים ייעודיים של חנקן + ברזל (כמו "אמון \ אוראן אביבי" ו"אוראן בלו אביבי") וגם חנקן בשילוב מיקרו אלמנטים המותאמים במיוחד לצורכי המטע בתקופת האביב.

בהמשך העונה מומלץ בחום לדשן עם משפחת טוב בלו פורצת הדרך, המשלבת תוסף "בלו", משמר חנקן (מעכב ניטריפיקציה) אשר מונע את שטיפת החנקן מתחת לאזור הקליטה היעיל של בית השורשים ומחמיץ את הריזוספירה ובכך משפר את זמינות המיקרו אלמנטים והזרחן לגידול.

מומלץ להתחיל בדישון האביבי כאשר טמפרטורת הקרקע עולה ל 17-18 מעלות צלסיוס, אז מערכת השורשים נכנסת לפעילות משמעותית (לאחר פעילות מרוסנת בחורף) וקליטת חומרי ההזנה מתגברת ונדרשת.

בבואנו להכין תוכנית דישון לעונה עלינו לקחת בחשבון מכלול של גורמים המאפיינים את תכונות הגידול והחלקה:

- מאפייני הגידול- סוג הגידול, זנים שונים, כנה, גיל המטע ומצב התפתחות העצים,
- מאפייני אקלים- תנאי מיקרו אקלים בחלקה משפיעים על צריכת הדשן וסוג הדשן הנדרש.
- מאפייני הקרקע בחלקה- מרקם הקרקע, גיר, שיפועים, עומק חתך, אבניות .

- **יבול קודם וחזוי** – סירוגיות, האם נידרש עידוד או ריסון.
 - **בדיקות עלים אחרונות** – לחנקן, זרחן, אשלגן (מומלץ גם סידן ומגנזיום), כלוריד, יסודות מיקרו.
 - **השתנות בדיקות עלים משנה קודמת** - מגמות שינוי עליה/ירידה בכל אחד מיסודות ההזנה.
 - **בדיקות קרקע** - למליחות ופוריות, מצביעות על מחסורים או עודפים.
 - **איכות מי ההשקיה (שפירים/קולחים/מותפלים) ותכולת חומרי ההזנה בהם** - יקבע האם נדרש להשתמש בדשן מופחת כלור, להפחית את הדישון בהתאם לתכולת חומרי ההזנה במי ההשקיה.
 - **אילוצים תפעוליים/טכניים במטע** - בהתאם לראש מערכת ההשקיה והדישון בחלקה (מספר מיכלי דשן ומשאבות דישון), יקבע האם ניתן ליישם תוכנית שונה ע"פ הצורך בחלקות השונות.
 - **עלות/תועלת בבחירת סוג הדשן** – בחינת השפעת סוג הדשן בעל מאפיינים שונים ועלותם על התוצאה המקצועית.
- האגרונומים ואנשי השדה של דשן-גת, ישמחו לתאם פגישה אישית להתאמת תוכנית דישון עונתית סדורה, תוך לקיחה בחשבון של כל הפרמטרים שהוזכרו לעיל.
- בברכת עונה חקלאית מוצלחת,

שחר תבור, אגרונום
shachar@deshengat.co.il
054-4361149

